

95. Slopa företrädaransvaret

Regelverk: Skatteförfarandelag (2011:1244) 59 kap. 12 – 14 §§

Mottagare: Finansdepartementet

Påverkan på företag idag

Företrädaransvaret i skatteförfarandelagen innebär att en företagare kan bli personligt ansvarig för betalning av bolagets skatter och avgifter om han eller hon inte har sett till att bolaget betalat på förfallodagen. Företrädare är verkställande direktör, styrelseledamöter och andra som i praktiken företräder bolaget. Personligt betalningsansvar inträder om företrädaren genom uppsåt eller grov oaktsamhet underlåtit att betala då skatten eller avgiften förfallit till betalning. Reglerna om företrädaransvar tillämpas mycket strängt i praxis. För att undgå ansvar måste företrädare i praktiken senast samma dag som skatteskulden förfaller till betalning vidta åtgärder för att avveckla bolagets skulder med hänsyn till samtliga borgenärs intressen. De enda åtgärder som normalt godtas är allmän betalningsinställelse, eller att konkursförfarande eller företagsrekonstruktion inleds. Konsekvensen blir att företagare med tillfälliga likviditetsproblem kan tvingas sätta hela verksamheten i konkurs. Detta är inte bara rättsosäkert utan även skadligt för företagandet. Många företrädare har dessutom liten eller ingen kunskap om reglerna vilket gör att man riskerar att råka särskilt illa ut.

Åtgärdsförslag

Reglerna och tillämpningen av dessa har fått stark kritik och bland annat har det framförts att dessa tillämpats alltför strikt och att regelsystemet inte är rättssäkert. I betänkandet SOU 2020:60 föreslås vissa förändringar i det subjektiva rekvisitet, utökade befrielsegrunder samt införandet av en rådrumsregel. I ett första steg bör åtminstone de förändringar som föreslås i betänkandet genomföras. Det långsiktiga målet är dock att företrädaransvaret bör slopas. I våra nordiska grannländer saknas motsvarande regler. Det finns inte något behov av särreglering för Skatteverkets fordringar. Det stränga personliga ansvar som gäller enligt aktiebolagslagen är tillräckligt.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter för företagen

Aktiebolagslagen medger tidsfrister som gör att en företagare med likviditetsproblem ges möjlighet att försöka rädda sitt företag. Ett slopat företrädaransvar skulle därför innebära att onödiga konkurser kan undvikas. I aktiebolagslagen gäller likabehandling av borgenärskollektivet. Med ett avskaffande av särregleringen för staten i fråga om företrädaransvar för skatter skulle regelsystemen hänga ihop och regelverket bli mer rättssäkert. Åtgärdsförslaget skulle minska den ekonomiska risken för företagen och därmed öka investeringsviljan för företagen. Det finns drygt en miljon mindre företag i Sverige (företag med mellan noll och nio anställda).

Kontaktuppgifter

Svenskt Näringsliv, Skatteavdelningen, Katarina Bartels
08-553 430 76, 0722-05 82 32, katarina.bartels@svensktnaringsliv.se

Småföretagarnas Riksförbund, Mattias Andersson
0729-22 22 62, mattias.andersson@smaforetagarna.se